

7. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

8. Рейтинг Purchasing Power Europe, 2014–2015 pp. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/purchasing-power-parities>.

Запаранюк Оксана

Студентка групи ФДГзм-21

Науковий керівник – д.е.н., професор Кириленко О.П.

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ

Набуття домогосподарствами України нових рис як самостійних і повноправних учасників фінансового ринку та залучення їх до активної економічної взаємодії породжує низку проблем, які пов'язані з особливостями формування та використання фінансових ресурсів в умовах трансформаційних процесів в економіці.

Фінансові ресурси домогосподарств стали об'єктом ґрунтовного дослідження як вітчизняних так і зарубіжних науковців: С. Белозьорова, Н. Героніної, В. Глухова, Т. Кізими, Д. Нехайчука, М. Тарасюка, І. Санько, В. Суркіна, С. Юрій та інших.

Питання спроможності домогосподарств забезпечувати власний добробут та необхідності самостійно піклуватись про формування належних ресурсів не лише існування, але й розвитку, набуває надзвичайної актуальності саме за умов перебудови економічної системи взагалі, та зміни пріоритетів у взаємовідносинах між державою та домогосподарствами зокрема. Одним з важливих напрямів функціонування домогосподарств, як суб'єкта фінансових відносин, є формування достатньої фінансової бази для можливості повноцінного розвитку кожного з членів домогосподарства – безпосередніх власників та носіїв людського капіталу.

Важливість розробки заходів щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, при здійсненні дослідження формування, розподілу та використання фінансових ресурсів домогосподарства, пов'язана:

– зі складністю розмежування для кожного окремого домогосподарства інвестиційних можливостей та розширення споживчих витрат, з огляду на існуючу переважну більшість домогосподарств, які використовують фінансові ресурси лише на споживання – «проїдання» активних фінансових ресурсів;

– з першочерговістю здійснення певної суми витрат щодо забезпечення життєдіяльності домогосподарства, що обумовлено фізіологічними особливостями індивідів та відрізняє домогосподарство з поміж інших учасників фінансових відносин;

– з необхідністю фінансування не лише своїх поточних потреб, але й фінансового забезпечення у майбутньому, що обумовлено розвитком ринкових відносин та залученням домогосподарств до інвестиційних операцій.

Залучення фінансових ресурсів домогосподарств до функціонування у господарському механізмі країни має вагоме значення для розвитку економічної системи, що обумовлює важливість застосування комплексного підходу до розробки заходів щодо стимулювання використання фінансових ресурсів домогосподарств:

– на рівні домогосподарства – з метою підвищення ефективності використання;

– на рівні держави – з метою удосконалення державного впливу на домогосподарства у процесі використання фінансових ресурсів, які їм належать.

Важливість розробки заходів щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, при здійсненні дослідження формування, розподілу та використання фінансових ресурсів домогосподарства, пов'язана:

– зі складністю розмежування для кожного окремого домогосподарства інвестиційних можливостей та розширення споживчих витрат, з огляду на існуючу переважну більшість домогосподарств, які використовують фінансові ресурси лише на споживання – «проїдання» активних фінансових ресурсів;

– з першочерговістю здійснення певної суми витрат щодо забезпечення життєдіяльності домогосподарства, що обумовлено фізіологічними особливостями індивідів та відрізняє домогосподарство з поміж інших учасників фінансових відносин;

– з необхідністю фінансування не лише своїх поточних потреб, але й фінансового забезпечення у майбутньому, що обумовлено розвитком ринкових відносин та залученням домогосподарств до інвестиційних операцій.

З метою підвищення ефективності використання фінансових ресурсів витрати та заощадження домогосподарств потрібно розмежовувати на:

– витрати пов'язані зі сплатою податків та обов'язкових платежів;

– витрати на споживання;

– накопичення фінансових ресурсів (інвестиційні ресурси).

Для підвищення економічної активності домогосподарств державі необхідно, насамперед, підвищити їх реальні доходи та розробити механізми, які будуть забезпечувати прозорість і безпеку інвестування.

Важливою умовою, здатною стимулювати інвестиційну активність домогосподарств, є розвиток інвестиційних інститутів (банків, страхових компаній, пенсійних фондів, різних форм колективного інвестування). Створення їх позитивного іміджу, розширення кількості та якості інвестиційних продуктів сприятимуть припливу фінансових ресурсів населення в економіку країни, розширенню процесів відтворення товарів і послуг та економічному зростанню країни в цілому (рис. 1).

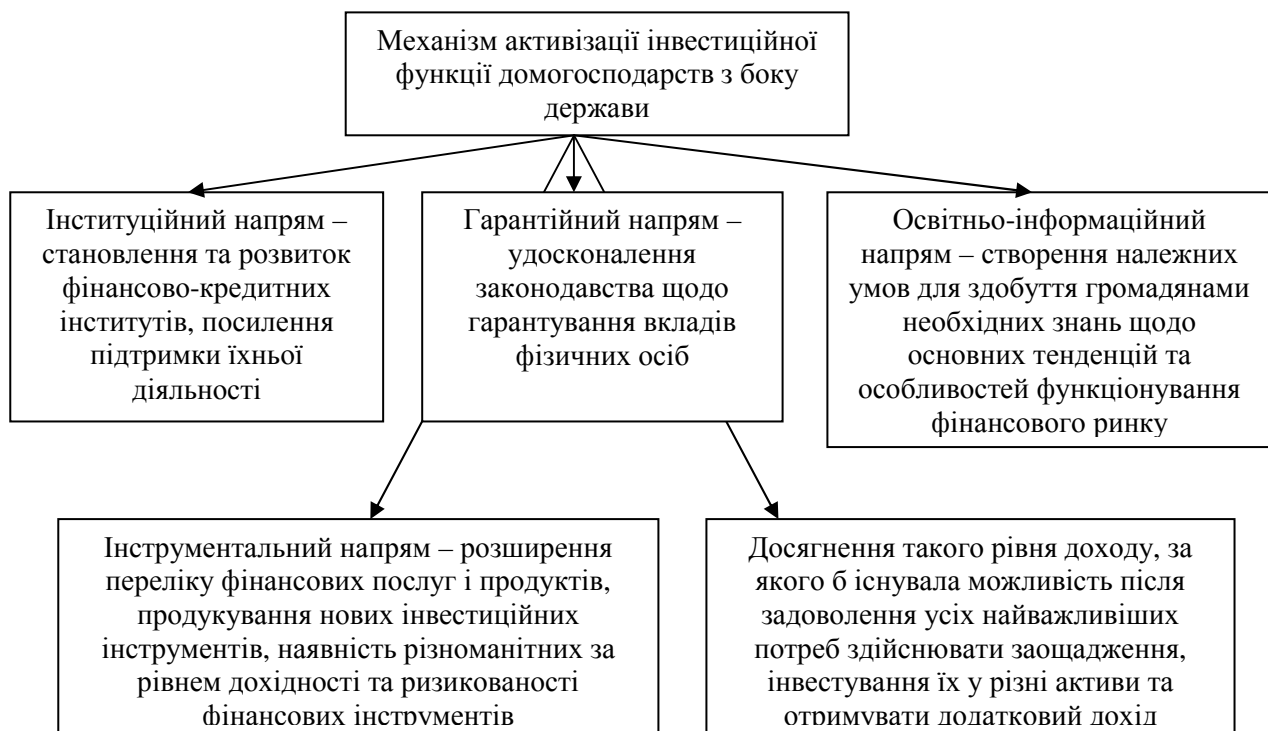

Рис. 1. Механізм активізації інвестиційної функції домогосподарств з боку держави [1, с. 26]

До критеріїв економічної ефективності механізму фінансів домогосподарств доцільно віднести: а) зростання реальних доходів та прибутку; б) оптимізація структури доходів і витрат (у розрізі різних суспільних верств); в) підвищення питомої ваги інвестицій в структурі вкладень вітчизняних домогосподарств [2, с. 39].

Структуризація напрямів реалізації інвестиційного потенціалу домогосподарств, як складової підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, дасть змогу:

- контролю за цільовим використанням з метою недопущення «проїдання» та нецільового використання фінансових ресурсів;
- виявлення ефективності напрямку реалізації потенціалу та здійснення інвестиційних операцій через співставлення інвестиції/дохід;

– формування фінансової бази розвитку людського капіталу членів домогосподарства як передумови збільшення у майбутньому доходної бази формування інвестиційного потенціалу;

– створення фінансових резервів функціонування домогосподарства як основи забезпечення непередбачуваних першочергових витрат.

Реалізація комплексу заходів щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів домогосподарств, зокрема таких як підвищення рівня фінансової освіченості населення, вирівнювання структурних диспропорцій у доходах, зниження розриву у рівні доходів різних верств, створення передумов для ефективної зайнятості населення, удосконалення системи оподаткування доходів громадян, активізація інвестиційної функції домогосподарств створить передумови для активізації залучення домогосподарств до економічного кругообігу.

Література:

1. Кізіма Т.О. Прагматика та перспективи трансформації заощаджень домогосподарств у інвестиції / Т.О. Кізіма // Економіка. Фінанси. Право. – 2010. – №10. – С. 22–26.

2. Чорна О.М. Концептуальні підходи до розвитку фінансів домашніх господарств в економіці України / О.М. Чорна, К.В. Баранова.// Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції – 2011. – №4.

Ігнатів Андрій

Студент групи ФУМзм-21

Науковий керівник – к.е.н., доцент Сидор І.П.

ПРОБЛЕМИ ТА НЕДОЛІКИ ДІЮЧОЇ СИСТЕМИ МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ В УКРАЇНІ

Ключовою ознакою демократичного розвитку будь-якої країни є наявність в ній місцевого самоврядування такого рівня, що дає змогу забезпечити ефективне функціонування територіальних громад та їх соціально-економічний розвиток. Успадкована система влади в Україні вирізнялася надмірною централізацією, що створювало передумови для формування повної залежності територій від центру, розбалансованості системи місцевого самоврядування та слабкості громади. У сучасних соціально-економічних умовах реалізація завдань фіскальної децентралізації потребує формулювання нових підходів до визначення місця міжбюджетних відносин в бюджетній системі держави, упорядкування складу діючих міжбюджетних трансфертів або запровадження нових видів інструментів міжбюджетного регулювання.